

บทคัดย่อ

เป้าหมายหลักของงานวิจัยนี้ คือ การพัฒนาให้เกิดเครื่องมือที่เข้มแข็งในการประกอบอาชีพแก่เกษตรกรไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้ 1. เพื่อพัฒนาไก่สายพ่อแม่พันธุ์และไก่นึ่อโคราชให้มีความสามารถในการเป็นเครื่องมือที่เข้มแข็งในการประกอบอาชีพของเกษตรกรในระดับวิสาหกิจชุมชน 2. เพื่อพัฒนาความพร้อมของกลุ่มเกษตรกรในการใช้ไก่นึ่อโคราชและไก่พ่อแม่พันธุ์เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพในระดับวิสาหกิจชุมชน 3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์ด้านการตลาดเพื่อนำไก่นึ่อโคราชเข้าสู่ตลาดระดับกลางและระดับสูง 4. เพื่อพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยในการเลี้ยงและการจัดการไก่นึ่อโคราชและไก่พ่อแม่พันธุ์ที่เหมาะสมกับไก่กลุ่มเกษตรกร และผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ประกอบด้วย 1.1 การพัฒนาพันธุ์ไก่เหลืองทางขาวและไก่ มทส. เพื่อให้มีพันธุกรรมที่มีความจำเพาะต่อกัน ด้วยการคัดเลือกแบบ recurrent selection 1.2 การติดตามผลผลิตไก่และความสามารถในการเป็นแม่ไก่นึ่อของไก่ มทส. 1.3 การศึกษาคุณสมบัติของเนื้อไก่นึ่อโคราช 1.4 การพัฒนาอาหารและการจัดการเพื่อการลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพเนื้อ 1.5 ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อไก่

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อ 1.1 ในด้านสมรรถนะการผลิตของไก่นึ่อโคราชที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสามารถสรุปได้ว่า ไก่นึ่อโคราชสามารถใช้ในการประกอบอาชีพได้ โดยสามารถพิจารณาได้จากต้นทุนการผลิต ส่วนผลการคัดเลือกเพื่อนำไปสู่ความสม่ำเสมอของผุ้ง เนื่องจากเริ่มต้นคัดเลือกไก่ได้ 1 รุ่น ผลการคัดเลือกยังไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนทั้งในด้านของสมรรถนะการผลิต ความสม่ำเสมอของผุ้ง และค่า genetic parameter

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อ 1.2 พบว่าไก่ มทส. มีความสามารถที่จะเป็นแม่พันธุ์ไก่นึ่อได้ โดยประเมินจาก สมรรถนะการผลิตโดยรวม และต้นทุนการผลิตลูกไก่ที่อายุ 1 วัน (12 - 13 บาท/ตัว) ซึ่งสามารถแข่งขันได้ ในช่วงนี้การพัฒนาสมรรถนะการผลิตเพื่อให้ใกล้เคียงกับแม่พันธุ์ทางการค้า จะเน้นการปรับปรุงด้านการจัดการก่อน

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อ 1.3 เป็นการศึกษาด้านคุณสมบัติของเนื้อทั้งในด้าน กายภาพ องค์ประกอบทางเคมี และการทดสอบด้วยประสาทสัมผัส พบร่วมกับเนื้อไก่นึ่อโคราชมีความโดดเด่นในด้านเนื้อสัมผัส และการนำไปสู่การเป็นเนื้อไก่เพื่อสุขภาพ

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อ 1.4 สามารถพัฒนาโปรแกรมการให้อาหารที่เหมาะสมกับไก่นึ่อโคราช สามารถออกแบบสูตรอาหารที่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ นอกจากนี้ยังพบว่าระบบการเลี้ยงแบบกึ่งชั่งกึ่งปล่อยสามารถสร้างจุดต่างให้กับเนื้อไก่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ parameter ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นเนื้อเพื่อสุขภาพ

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อ 1.5 เมื่อนำเนื้อໄกไปทดสอบปรุงอาหารเมนูต่างๆ พบร่วม เนื้อไก่มีความ เหมาะสมในการนำไปปรุงอาหารได้หลากหลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในการนำไปสู่การเพิ่มมูลค่า ของเนื้อไก่

ผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวกับการคงอยู่หรือการล้มเลิกไปของกลุ่ม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถสรุปได้ว่า การสร้างกลุ่ม และการขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรมีปัจจัยสำคัญ คือ 1. ที่มาของกลุ่มความมุ่งมั่นของคนที่จะสร้างอาชีพของตนเอง และนำไปสู่กระบวนการสร้าง กลุ่ม และ 2. ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกลุ่ม คือ ความสามารถทางการตลาด และเงินทุนในการ ทำการตลาด ของกลุ่ม ดังนั้น จึงมีข้อเสนอว่า ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องกระบวนการสร้างกลุ่ม โดยมุ่งเน้น กระบวนการที่ทำให้คนเกิดความเชื่อมั่นและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอาชีพของตน ส่วนเรื่องความสามารถด้าน การตลาดของกลุ่มเกษตรกร จำเป็นต้องมีการช่วยเหลือด้านการตลาดก่อนในช่วงเริ่มต้น โดยรูปแบบหรือวิธีใน การช่วยเหลือด้านการตลาด มีดังนี้ 1. การสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการสร้างการรับรู้ที่เพียงพอและ ต่อเนื่อง ระยะหนึ่ง และ 2. ห้องคุร หรือ บุคคลที่สามารถเชื่อมโยงโอกาสการตลาดกับเกษตรกร เพื่อให้ องค์กรหรือบุคคลเหล่านี้ เปิดช่องทางการตลาด และเจรจานำร่อง ทำให้เกษตรกรมีโอกาสที่จะเรียนรู้ใน กระบวนการต่างๆ ของการตลาดได้

ผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จากการติดตามและประเมินผลตัวตัวที่เข้าสู่ตลาด สรุปได้ว่า ผลตัวตัวของไก่เนื้อโคราชเป็นที่ยอมรับของตลาดระดับกลางและบนได้

ผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เมื่อกำหนดร่างมาตรฐานการเลี้ยงไก่พื้นเมืองลูกผสม และทดสอบ กับเกษตรกร พบร่วม ร่างมาตรฐานนี้เกษตรกรสามารถปฏิบัติตามได้ อย่างไรก็ตาม ควรให้เกษตรกรปฏิบัติตาม ร่างดังกล่าวเป็นระยะเวลาหนึ่ง และประเมินผลเป็นระยะ เพื่อดูถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

ผลการศึกษาทั้งหมด สามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์ของเกษตรกรได้ ปัจจุบันมีเกษตรกรได้รับ ประโยชน์จากการศึกษานี้ ประมาณ 100 ราย จากจำนวน 10 กลุ่ม และไก่เนื้อโคราชได้ถูกบรรจุใน แผนพัฒนาจังหวัดคราชสีมา และจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกร แล้ว

คำสำคัญ ไก่เนื้อโคราช, การปรับปรุงพันธุ์ไก่, วิสาหกิจชุมชน

ABSTRACT

The main goal of this research is development Korat meat chicken and related technologies and pushes them to be a strong tool for farmer's occupation. There are 4 objectives; 1. To develop male, female line and Korat meat chicken to be a strong tool in the occupation of small and micro community enterprise (SMCE). 2. To improve the readiness of the farmers for using the chickens for their occupation in the level of SMCE. 3. To develop a marketing strategy for putting Korat meat chicken in a medium and high level market. 4. To develop a raising and management standards for Korat meat chicken which suitable for chicken, farmer, and consumer.

The first objective composes with 5 sub - objectives; 1.1 to establish the specific combining of the genetic of male and female line by recurrent selection approach, 1.2 to monitor the female line's performance of SUT line, 1.3 to investigate the properties of meat of Korat meat chicken, 1.4 to develop chicken diet, and feeding program for reducing cost and increasing meat qualities.

From sub - objective 1.1, the performance of Korat meat chicken can be used as a tool of farmer's occupation. As a regard of selection response, and the consequence of the selection that is uniformity of the chicken's performance, the result showed that chicken's performances, uniformity, and genetic parameters were not different between before and after selection. Only one current of selection was done is the explanation of this result.

Sub - objective 1.2, the female line's performance of SUT line was monitor for 4 years, and can be concluded that the SUT line has a good property to be a female line of Korat meat chicken, cost of 1 day old chicken is 12 – 13 baht per chick which is competitiveness. The performance need to be improve, however, management improvement will be the approach to improve their performance.

Sub – objective 1.3, the properties of Korat meat chicken was investigated, from information of chemical composition, texture, and sensory test can suggest that the uniqueness of meat of the chicken is their texture, and the proportion of chemical compounds in their meat lead them to be a healthy meat.

Sub – objective 1.4, suitable feeding program, and feed management for the chicken were gained from the research. Concentrate feed can be replaced by grass for 20% without negative impact on Korat meat chicken's performance. Simultaneously, free range raising

system can impact on qualities of meat, particularly it can increase the quality of texture, reduce fat, and increase protein. The uniqueness can lead them to be a healthy meat.

The last sub - objective, with the properties of meat of Korat meat chicken, it can be designed and cooked with various recipes. It is benefit for farmers to design valued-added product from the meat.

The second objective, factors of existence, and abolishment of various farmer groups were analyzed and synthesized to be new hypothesis that there are 2 main factors which effect on the situation, firstly, a process of group establishment, particularly the original reason of the establishment, and group's inspiration. And secondly, ability of marketing, include with ability of farmer group, the understanding in marketing, and budget for marketing. The suggestion for this hypothesis, in the aspect of research, study the process of group establishment which focus in how to encourage farmers have a confidence and an achievement in their career should be supported by research funding agency. In the aspect of marketing, government should continually support budget for promotion, and create a network which compose with various organization. In the beginning of marketing activity, network can help them to create the marketing opportunity, and marketing negotiation, which lead them to learn the real process of marketing.

The result of the third objective, we have monitored and evaluated the consumer acceptability of the meat of Korat meat chicken, and result found that they were accepted from medium and premium market.

The last objective, the draft of raising, and management standard for crossbred chicken were created and were tried by some of farmers for 1 year. The result presented that the standard was accepted by farmers, however, in the long period, evaluation of the acceptability of farmer is needed to do.

During this research was ongoing, impacts of the research were occurred, about 100 farmers from 10 groups receive benefits from the outputs of this research, they can use Korat meat chicken for their occupation. Moreover, in development plan of Nakhon Ratchasima and Sisaket province, Korat meat chicken was putted in the plan to be a tool of farmer occupation development.

Keywords   Chicken Breeding, Korat meat chicken, Small and Micro Community Enterprise,